S&E News
Safety & Environment
สวทช NSTDA
ปีที่ 5 ฉบับที่ 50 เดือนตุลาคม 2550

บอกกล่าว เล่าแจ้ง

สวัสดีครับเพื่อนพนักงานทุกท่านในช่วงเดือนกันยายนที่ผ่านมานี้ ข่าวสารที่คนสนใจกันมากที่สุดคงไม่พ้นเรื่อง เครื่องบินของสายการบิน วัน-ทู-โก เกิดอุบัติเหตุลื่นไถลออกจากรันเวย์ไปชนกับแนวกำแพงกั้นสนามบินจนเกิดระเบิดและไฟลุกท่วมที่ท่าอากาศยานนานาชาติภูเก็ต ในวันที่ 16 กันยายน 2550 ทำให้ผู้โดยสารทั้งชาวไทยและต่างประเทศเสียชีวิตจำนวนมาก S&E NEWS ในเดือนนี้จึงขอนำเสนอข้อมูลข่าวสารด้านความปลอดภัยสำหรับผู้ที่ต้องเดินทางโดยเครื่องบินมานำเสนอ

"เครื่องบิน" นั่งตรงไหนปลอดภัยที่สุด

เหตุการณ์อุบัติเหตุเครื่องบินแต่ละครั้งไม่ว่าจะมีผู้รอดชีวิตมากน้อยแค่ไหนก็ล้วนสะเทือนขวัญผู้คนไม่น้อยและทุกครั้งที่มีผู้รอดชีวิตก็มักจะถามไถ่กันเสมอว่า **นั่งตรงไหน** รอดมาได้อย่างไรและส่วนไหนของเครื่องบินกันแน่ที่จะปลอดภัยที่สุดหากต้องเผชิญกับอุบัติภัยต่างๆ

"นั่งตรงไหนก็ไม่ปลอดภัยทั้งนั้น" หลายๆความเห็นอาจจะคิดเช่นนี้หรือไม่ก็ "แล้วแต่ว่าอุบัติเหตุจะเกิดตรงไหน" นี่ก็พิจารณาตามสถานการณ์

นิตยสารป็อบปูลา มาแคนนิกส์ (The Popular Mechanics) เคยวิจัยโดยการวิเคราะห์ทางสถิติไว้ว่าที่นั่งบนเครื่องบิน...**นั่งด้านท้ายปลอดภัยกว่า**.....

ทั้งนี้จากการศึกษาสถิติจากอุบัติเหตุต่างๆของสารพัดสายการบินที่เกิดขึ้นในสหรัฐอเมริกาชี้ให้เห็นว่า ยิ่งอยู่ห่างจากหัวเครื่องบินเท่าใด ก็ยิ่งปลอดภัยมากขึ้นเท่านั้น โดยสถิติผู้รอดชีวิตจากอุบัติเหตุบนเครื่องบินส่วนใหญ่ 40% มีที่นั่งบริเวณหางเครื่องบิน

นิตยสารดังกล่าว ได้นำข้อมูลอุบัติเหตุของเครื่องบินในสหรัฐฯ จำนวน 20 ครั้ง จากสำนักงานความปลอดภัยด้านการขนส่งแห่งสหรัฐฯ (NTSB) ตั้งแต่ปี 2514 จนถึง ส.ค. 2550 อย่างละเอียด ที่มีทั้งผู้รอดชีวิตและเสียชีวิต พร้อมทั้งข้อมูลแผนผังที่นั่งของผู้โดยสารมาวิเคราะห์ว่าอุบัติเหตุแต่ละครั้ง ผู้โดยสารในแต่ละที่นั่งมีสภาพเป็นอย่างไร

ทีมงานได้เปรียบเทียบอัตราการรอดชีวิต โดยแบ่งเครื่องบินออกเป็น 4 ส่วน โดยได้ข้อสรุปว่า "ยิ่งใกล้หางยิ่งปลอดภัยกว่า"

อุบัติเหตุ 11 ใน 20 ครั้ง ผู้โดยสารที่นั่งแถวท้ายๆ ส่วนใหญ่ปลอดภัยหรือประสบเหตุเบากว่า โดยใน 7 กรณีของกลุ่มนี้ผู้โดยสารที่ปลอดภัยนั่งอยู่ในแถวท้ายๆ อีกทั้งได้ยกตัวอย่างอุบัติเหตุในปี 2525 กับสายการบินฟลอริดา (Air Florida) ที่เกิดขึ้นในวอชิงตันดีซี และปี 2515 กับอีสเทิร์น 727 (Eastern 727) ที่ท่าอากาศยานเคนนาดี ในนิวยอร์ก ซึ่งผู้โดยสารของทั้ง 2 กรณีที่รอดชีวิตล้วนนั่งอยู่บริเวณหางของเครื่องบิน อีกทั้งยังมีกรณีดีซี-8 ของสายการบินยูไนเต็ด (United DC-8) เกิดน้ำมันหมดกลางอากาศใกล้กับพอร์ตแลนด์ ในปี 2519 มีผู้เสียชีวิต 7 ราย ทั้งหมดล้วนนั่งอยู่ใน 4 แถวแรก

นอกจากนี้ มีอุบัติเหตุเพียง 5 ครั้งเท่านั้นที่ผู้โดยสารบริเวณด้านหน้าประสบเหตุเบากว่า ซึ่งเหตุการณ์ทั้ง 5 เกิดระหว่างปี 2531-2535 ส่วนใหญ่เพราะเหตุเกิดที่บริเวณปีก อย่างอุบัติเหตุในปี 2532 ที่ไอโอวากับสายการบินยูไนเต็ด มีผู้โดยสารรอดชีวิต 175 คน โดยส่วนใหญ่อยู่ที่ห้องผู้โดยสารส่วนหน้าปีกและส่วนหัวและอีก 3 ครั้งที่ทั้งผู้นั่งส่วนหัวและท้ายเครื่องมีโอกาสรอดชีวิตพอๆ กัน

ส่วนผู้ที่นั่งบริเวณหัวลำปลอดภัยนั้น มีเพียง 1 กรณีเท่านั้น ในปี 2532 เครื่องโบอิง 737-400 ของสายการบินยูเอสแอร์ (USAir) เกิดอุบัติเหตุบนทางวิ่ง(รันเวย์)มีผู้โดยสารเสียชีวิตเพียง 2 รายคือ ผู้ที่นั่งในแถวที่ 21 และ 25

เมื่อคำนวณตามอัตราการรอดชีวิตแล้ว นิตยสารป็อบปูลา มาแคนนิกส์ สรุปว่า ผู้ที่นั่งเครื่องบินด้านท้ายมีอัตราการรอดชีวิตถึง 69% หากเกิดอุบัติเหตุและไล่ขึ้นมาในเครื่องบินส่วนปีกโอกาสรอด 56% เสมอกับในเครื่องบินส่วนหน้าปีก อย่างไรก็ดี เครื่องบินที่มีอัตราการรอดชีวิตต่ำสุดคือที่นั่งเครื่องบินส่วนแรก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นชั้นหนึ่งและชั้นธุรกิจ โดยมีอัตราการรอดชีวิตหากเกิดอุบัติเหตุเพียง 49%

แม้จะเห็นว่า อัตราการรอดชีวิตหากเกิดอุบัติเหตุบนเครื่องบินไม่แตกต่างกันมากนัก แต่ที่สำคัญ ไม่ว่าจะนั่งตรงไหนของเครื่องก็ตาม เมื่อแน่ใจว่ารัดเข็มขัดแน่นแล้ว ก็ทำใจให้สบาย ตั้งใจฟังลูกเรือแนะนำกรณีฉุกเฉินต่างๆ และประคองสติให้มั่นขณะเกิดเหตุ

อุบัติเหตุเมื่อปี 2531 กับเครื่องบินโบอิง 737 ที่สหรัฐอเมริกา มีผู้รอดชีวิตส่วนใหญ่อยู่ที่นั่งเครื่องบินส่วนแรก ซึ่งนับเป็นอุบัติเหตุเพียง 5 ครั้งที่ผู้โดยสารส่วนหน้ารอดชีวิต จากกลุ่มตัวอย่าง 20 กรณี (ภาพ : AP/Wide World Photos)

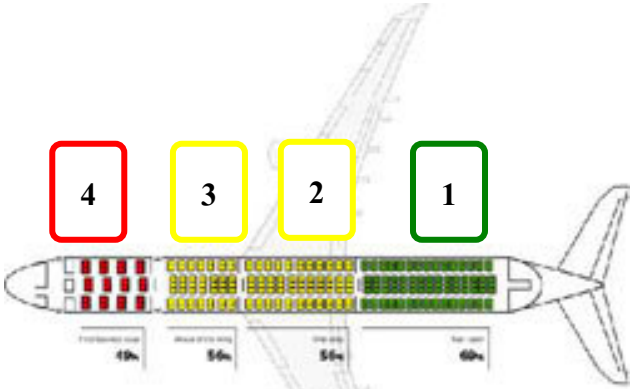

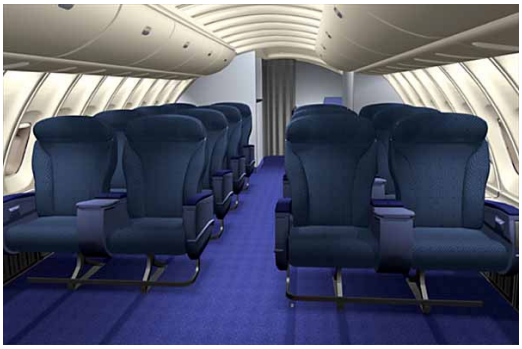

ภาพจากป็อบปูลา มาแคนนิกส์ ที่แบ่งเครื่องบินออกเป็น 4 ส่วน เมื่อวิเคราะห์ตามสถิติ ในกรณีเกิดอุบัติเหตุ สีเขียว (หมายเลข 1)ห้องผู้โดยสารส่วนท้าย (Rear Cabin) คือส่วนที่มีโอกาสรอดถึง 69%, สีเหลือง(หมายเลข 2และ 3)ประกอบไปด้วย 2 ส่วนคือห้องผู้โดยสารที่บริเวณปีกและหน้าปีก มีอัตราการรอดชีวิต 56% และส่วนสีแดง(หมายเลข 4) ห้องผู้โดยสารชั้นหนึ่งและชั้นธุรกิจ (First/Bussiness Class) มีโอกาสรอดชีวิต 49% (และยิ่งอยู่แถวหน้าโอกาสรอดต่ำลงไปอีก)

<u>ข้อแนะนำ เพื่อความปลอดภัย เมื่ออยู่บนเครื่องบิน</u>

- ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสายการบินโดยเคร่งครัด
- ฟังและชม คำแนะนำของแอร์โฮสเตท ทุกครั้ง
- สำรวจเข็มขัดนิรภัย โดยทดลองใส่เข้าและถอดออก เพื่อมั่นใจว่า เข็มขัดนิรภัยใช้ได้
- ไม่ควรเดินไปมา บนเครื่องโดยไม่จำเป็น
- สังเกตประตูทางออกฉุกเฉินในขณะอยู่บนเครื่อง ควรสังเกตและจดจำไว้ ในกรณีที่จำเป็นจะได้ออกทางประตูฉุกเฉิน

ที่มา: บริษัท ลายไทย ทรานสปอร์ต แอนด์ แทรเวล จำกัด (http://www.linethaitravel.com)